

Bir Yıllık İnternet Geçmişinizi Kaça Satarsınız?

Gelecekte firmalar insanlara dijital verileri karşılığında para ödeyecek. Gönüllü olarak istediğiniz kişisel verilerinizi paylaşacaksınız ve paylaşımınız devam ettiği sürece de para kazanacaksınız.

Genellikle ücretsiz olarak kullandığınız web sayfaları, mobil uygulamalar ve bilgisayar programları gibi yazılımların üreticileri sunmuş oldukları hizmet karşılığında size ait verileri çeşitli şekillerde satarak paraya dönüştürüyorlar. O zaman, kullandığınız e-posta hizmeti, akıllı kol saatiniz, arabanız ve hatta akıllı buzdolabınız sayesinde bunları üreten firmalar sizin verilerinizden para kazanıyorsa siz neden kazanmıyorsunuz?

Veri satış simsarı olarak adlandırabileceğimiz bazı firmalar sizin açık rızanızla verilerinizi buna ihtiyacı olan firmalara satıp bunun karşılığında doğrudan size para ödeyecek bir pazar için çalışmalara başladı. Streamr adlı firma, ürettiğiniz dijitalleşebilir her veriyi anında toplayıp satmaya çalışıyor. Yani araba kullanırken yaptığınız fren den, uykuya daldığınız saate, dinlediğiniz müzikten, en

son konuştuğunuz kişiye kadar anlık olarak sunabileceğiniz her veriyi satabilirsiniz. UBDI adlı firmaysa daha farklı bir yaklaşımla veriyi değil, veriden elde edilen analizi satmaya çalışıyor. Yani, verdiğiniz online yemek siparişleri yerine buradan elde edilen sizin pizza sever birisi olduğunuz bilgisini satıyor.

Peki, kişisel verilerinizin mali değeri ne? Kişisel veri pazarı yeni kurulduğu için henüz net bir şey söylemek için çok erken. Ancak başka bazı örneklerden yola çıkarak şimdilik çok da değerli olmadığını söyleyebiliriz. Bunun yanında, Google'ın geliştirdiği Ödüller uygulamasını Google Play'den indirip size sunulan anketleri doldurarak para kazanabilirsiniz. Çoğunlukla bir marka ya da hizmetle ilgili kişisel deneyimlerinize dayalı soruları cevaplandırduğunuz (yani kişisel verilerinizi paylaştığınız) uygulamada kazandığınız paraları Google Play kredisi olarak kullanabilirsiniz. Kendi denemelerimizde anket başına 50 kuruş ile 1 lira ödeme yapıldığını gördük. Facebook bazı kullanıcılara mobil cihazlarından geçen bütün internet trafiğini izlemek karşılığında aylık 20 dolarlık hediye kartı teklif etmeye başladı.

Söz konusu olan kişisel verilerin satılması olunca tartışmalar da gündeme geliyor. İnsanların bir araya gelerek bir tür sendika kurması ve Google ve Facebook gibi firmalarla toplu sözleşmeler yaparak sundukları veri karşılığında makul ücretler alması gerektiğini savunanlar bile var. Önümüzdeki yıllarda bu konunun çokça tartışılacağı ortada ama hâlihazırda kullandığımız elektronik cihazlardan bizimle ilgili elde edilen verilerin ayrıntı düzeyi düşünüldüğünde ve bu verilerin çok azının bizim kontrolümüzde olduğu hesaba katıldığında mevcut durumun da pek iç açıcı olduğu söylenemez.

<http://bit.ly/veri-simsari>

